

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SPOR BRANŞLARINA GÖRE KİŞİLİK
ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ (OSMANIYE ÖRNEKLEMİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Mehmet Ali DALKIRAN

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Yaprak KALEMOĞLU VAROL

AKSARAY, 2014

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SPOR BRANŞLARINA GÖRE KİŞİLİK
ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ (OSMANİYE ÖRNEKLEMİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Mehmet Ali DALKIRAN

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Yaprak KALEMOĞLU VAROL

AKSARAY, 2014

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak sunduğum bu çalışmayı tüm akademik kurallara ve sosyal bilimler araştırmalarının etik ilkelerine uygun olarak gerçekleştirdiğimi ve sunduğumu; bu kurallar ve ilkelere aykırı hiç bir yol ve yardıma başvurmaksızın bizzat hazırladığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu; çalışmamın kullandığım veriler üzerinde her türlü oynamadan ve her türlü intihalden muaf olduğunu beyan ederim.

Tezimle ilgili yaptığım beyana aykırı bir durum saptanırsa ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

14.11.2014

Mehmet Ali DALKIRAN

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KABUL ve ONAY BELGESİ

Enstitümüz 092202409 numaralı öğrencisi Mehmet Ali DALKIRAN'ın Ortaokul Öğrencilerinin Spor Branşlarına Göre Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi (Osmaniye Örnekleme) başlıklı lisansüstü tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından Beden eğitimi ve Spor Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak Oy Birliği/Oy Çokluğu ile kabul edilmiştir.

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Yaprak KALEMOĞLU VAROL

Üye : Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ

İmza

Tezin Savunulduğu Tarih: 16.12.201

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun...25.12.2014...tarih ve 2014/159-17... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Öğrenci
Mehmet Ali DALKIRAN

Enstitü Müdürü
Ural Alp MANÇO

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SPOR BRANŞLARINA GÖRE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ (OSMANİYE ÖRNEKLEMİ)

Mehmet Ali DALKIRAN

Aksaray Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaprak KALEMOĞLU VAROL

Bu araştırmanın amacı, Osmaniye il merkezindeki ortaokulda öğrenim gören ve takım sporları ile uğraşan sporcu öğrencilerin spor branşlarına göre kişilik özellikleri arasındaki farkın incelenmesidir. Çalışmaya 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Osmaniye ilinde ortaokulda öğrenim gören ve takım sporları ile uğraşan 190 kız (% 38.2) ve 239 (% 48.1) erkek olmak üzere toplam 429 ortaokul öğrencisi katılmıştır. Araştırma için gerekli veriler kişisel bilgi formu ile Gençöz ve Öncül (2012) tarafından geliştirilen “Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği” yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin genel olarak dışadönüklük, sorumluluk ve geçimlilik/uyumluluk özelliklerinin yüksek düzeyde, duygusal tutarsızlık, gelişime açıklık ve olumsuz değerlik özellikleri ise orta seviyede tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin temel kişilik özellikleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, yalnızca dışadönüklük alt boyutu açısından kız öğrencilerin erkeklere göre daha yüksek dışadönüklük özelliği gösterdiği görülmüştür. Bununla birlikte sorumluluk, geçimlilik/uyumluluk, duygusal tutarsızlık, gelişime açıklık, olumsuz değerlik alt boyutlarında cinsiyete bağlı olarak anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Öğrencilerin sınıf değişkenine göre kişilik özellikleri incelendiğinde; dışa dönüklük, sorumluluk, duygusal tutarsızlık ve gelişime açıklık alt boyutlarında sınıf değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiş, geçimlilik/uyumluluk ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise anlamlı

farklılığa rastlanmamıştır. Öğrencilerin spor yaşı değişkenine göre kişilik özellikleri incelendiğinde ise dışa dönüklük, geçimlilik/uyumluluk ve duygusal tutarsızlık alt boyutlarında anlamlı farklılık görülürken, sorumluluk, gelişime açıklık ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise spor yaşı açısından anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin yapmış oldukları spor branşı açısından ise kişilik özelliklerinin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Buna göre; futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin dışadönüklük düzeyinin hentbol, basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca hentbol branşı ile uğraşan öğrencilerin dışa dönüklük düzeylerinin de basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca voleybolcuların sorumluluk düzeylerinin, futbolculara göre daha düşük seviyede olduğu belirlenmiştir. Geçimlilik/uyumluluk düzeylerinin ise futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin, hentbol ve basketbol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek seviyede olduğu görülmüştür. Duygusal tutarsızlık boyutunda ise futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin, hentbol, basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu, bunun yanında basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin, voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek gelişime açıklık düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir. Olumsuz değerlik alt boyutunda ise basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin olumsuz değerlik düzeylerinin, hentbol, futbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

2014, X + 50 sayfa

Anahtar Kelimeler:

1. Ortaokul,
2. Öğrenci,
3. Takım Sporu,
4. Kişilik Özelliği

Bilim Kodu:

ABSTRACT
Master Thesis

INVESTIGATION OF PERSONALITY CHARACTERISTIC OF SECONDARY
SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO SPORT BRANCHES

Mehmet Ali DALKIRAN

Aksaray University
Graduate School of Institute of Social Sciences
Department of Physical Education and Sports

Supervisor: Assistant Prof. Dr. Yaprak KALEMOĞLU VAROL

In this study, it is aimed to examine the difference between the students' sport branches and the personality characteristics of those who take education at secondary school and take part in team sports. The sample has been comprised of 429 sportsman students, including 190 female and 239 male students who attend secondary school and take part in team-sports during 2013 – 2014 academic year in Osmaniye. The methods for collecting data were personal information forms and Basic Personality Traits Inventory (BPTI) (Gençöz and Öncül, 2012).

The results of the study shows that in general; the responsibility, extraversion and agreeableness subscales are in high levels, openness to experience, neuroticism and negative valence subscales are in average levels.

When the basic personal characteristics of students were examined according to the value of gender; female students had higher scores only in extraversion subscale than male students. Nevertheless; no significant difference was found in responsibility, agreeableness, neuroticism, openness to experience, and negative valence subscales according to the value of gender.

When the basic personal characteristics of students were examined according to the values of class; a significant difference was found in extraversion, neuroticism, responsibility and openness to experience subscales. On the other hand, no significant difference was found in negative valence, agreeableness subscales according to the value of class.

When the basic personal characteristics of students were examined according to the value of sport age; a significant difference was found in extraversion, agreeableness and neuroticism subscales. On the other hand, no significant difference was found in responsibility, openness to experience and negative valence subscales according to the value of sport age.

When the basic personal characteristics of students were examined according to the sport branches; there were significant differences in all subscales. According to that, it was detected that extraversion levels of the students who took part in football branch were lower than the levels of the students who took part in handball, basketball, and volleyball branches. Furthermore, it was seen that extraversion levels of the students who took part in handball branch were lower than the levels of the students who took part in basketball and volleyball branches. Moreover; it was found that the responsibility levels of the students who took part in volleyball branch were lower than the levels of the students who took part in football branch. In addition; it was detected that the agreeableness levels of the students who took part in football branch were higher than the levels of the students who took part in basketball and handball branches. On the other hand; it was detected that the neuroticism levels of the students who took part in football branch were lower than the levels of the students who took part in basketball, volleyball and handball branches. Besides the neuroticism levels of the students who took part in basketball branch were higher than the levels of the students who took part in volleyball branch. It was found that openness to experience levels of the students who took part in basketball branch were higher than the levels of the students who took part in volleyball branch. It was detected that negative valence levels of the students who took part in basketball branch were higher than the levels of the students who took part in handball, football, and volleyball branches.

2014, IX + 50 pages

Keywords:

1. Secondary School,
2. Student,
3. Team Sport,
4. Personality Characteristic

Science Code:

İÇİNDEKİLER

Özet	i
Abstract	iii
İÇİNDEKİLER	vi
Simgeler ve Kısaltmalar	viii
Tablolar	ix
Önsöz	x

BÖLÜM I

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	4

BÖLÜM II

2. ALANYAZIN TARAMASI	5
2.1. Beden Eğitimi ve Spor Kavramı	5
2.2. Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları	7
2.3. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi	10
2.4. Takım Sporları ve Eğitsel Değerleri	13
2.5. Kişilik Kavramı ve Temel Özellikleri	15
2.6. Kişilik Gelişimi ve Spor	16
2.7. İlgili Araştırmalar	17

BÖLÜM III

3. YÖNTEM	20
3.1. Araştırma Modeli	20
3.2. Evren ve Örneklem	20
3.3. Verilerin Toplanması	22
3.4. Verilerin Analizi	24

BÖLÜM IV

4. BULGULAR	25
4.1. Bulgular ve Yorumlar	25

BÖLÜM V

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	33
5.1. Tartışma	33
5.2. Sonuç ve Öneriler	37

KAYNAKÇA	40

EKLER

Ek 1. Kişisel Bilgi Formu ve Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği	46
Ek 2. Osmaniye Milli Eğitim Müdürlüğünün Araştırma İzin Belgesi	48
Ek 3. Uygulama Yapılacak Ortaokullar	49
Ek 4. Özgeçmiş	50

SİMGELER VE KISALTMALAR

N	:	Örnekleme
f	:	Frekans
%	:	Yüzde
M	:	Ortalama
SS	:	Standart Sapma
Sd	:	Serbestlik Derecesi
T	:	Anlamlılık Değeri
TKÖÖ	:	Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği

TABLOLAR

Tablo 1:	Araştırma Örnekleminin Bağımsız Değişkenlere Göre Dağılımı.	21
Tablo 2:	Cronbach Alpha Güvenilirlik Katsayıları	23
Tablo 3:	Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri	25
Tablo 4:	Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırılmasına ait t-testi sonuçları	26
Tablo 5:	Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının sınıf değişkeni açısından karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları	27
Tablo 6:	Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının spor yaşı değişkeni açısından karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları	29
Tablo 7:	Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının branş değişkeni açısından karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları	31

ÖNSÖZ

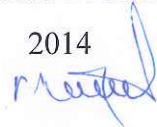
Spor; insanların yapısında bulunan başarıma ve kazanma arzusunun sistemli, eşit koşullar içerisinde fair play anlayışına uygun bir biçimde ortaya konulmasıdır. Bireyin sahip olduğu yetenek ve beceriler onun düşünce ve davranışlarını etkiler. Çevresindeki insanların belli özellikleriyle farklılaşan birey, onlarla olan iletişim ve etkileşimlerinde bu farkların izlerini hisseder ve hissettirir. Sporcularını kişilik özelliklerinin spora uygunluğu konusunda bir yargıya varabilmek için sporda başarıyı sağlayan kişilik özelliklerinin bilinmesi gerekir. Kişilik bireyin kendine özgü olan, tek tek vasıfları toplayan ruhsal bir bütünlüktür. Bu bütünün içine bireyin vücut yapısı, genel fizik görünümü, zekâsı, yetenekleri, heyecanı, tepkileri, duyguları, ilgileri ve genel kültürü girer. Bireyin kişiliğini sahip olduğu bu özellikler değil, bu özelliklerin bireyin içinde yaşadığı ortamda bıraktığı izlenim belirler. Çünkü bir kişiliğin belirlenmesinde yalnız o kişinin taşıdığı kişilik özellikleri değil, aynı zamanda iletişim ve etkileşim içinde olduğu diğer bireylerin taşıdığı kişilik özellikleri de etkilidir.

Bu çalışmamın her aşamasında bana her türlü desteğini veren danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Yaprak Kalemoglu-Varol'a, yüksek lisans tez çalışmam sırasında katkılarını esirgemeyen hocam Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ'ye, ayrıca anket çalışmamda yardımlarını esirgemeyen arkadaşım antrenör İbrahim DÖNDÜ'ye ve Osmaniye il merkezindeki ortaokul idareci ve beden eğitimi öğretmenlerine sonsuz teşekkür ederim.

Ayrıca Yüksek Lisansa başlamamda ve buraya kadar getirmemde her zaman yanımda olan maddi manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Kilis 7 Aralık Üniversitesi Öğretim Görevlisi arkadaşım Gülistan YURDAGÜL'e canı gönülden teşekkür ederim.

Mehmet Ali DALKIRAN

2014

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, araştırmanın problemi, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, varsayımları ve sınırlılıkları belirtilmektedir.

1.1. Problem Durumu

Sporun insan fizyolojisi üzerindeki etkilerini incelediğimizde genellikle ilk gözümüze çarpan ve bilinirliği yüksek olan fizyolojik etkileridir. Sporun insan fizyolojisi üzerine etkileri bilimsel çalışmalarla ortaya konulmuş ve şüpheye yer bırakmayacak derecede kabul görmüş bir olgudur. Spor konusuna daha geniş bir perspektifle bakacak olursak sadece fizyolojik etkilerle sınırlı kalmadığını, bunun dışında birçok olumlu gelişimleri de tetiklediğini görmek mümkün olacaktır. Bu etkilerin en önemlilerinden biride sporun insan kişiliği üzerine etkisidir.

Kişilik, bir insanın duyuş, düşünüş, davranış biçimlerini etkileyen etmenlerin kendine özgü görüntüsüdür. Devamlı olarak içten ve dıştan gelen uyarıcıların etkisi altında olan kişilik, bireyin biyolojik ve psikolojik, kalıtsal ve edinilmiş bütün yeteneklerini, güdülerini, duygularını, isteklerini, alışkanlıklarını ve bütün davranışlarını içine alır. Kısaca, kişiliğin oluşmasında insanın doğuştan gelen özellikleri ve içinde yer aldığı çevrenin etkisini bir arada görmek mümkündür (Yelboğa, 2006).

Kişilik gelişiminin çevrenin etkisinde olması noktasında sporun kişilik gelişimi üzerinde önemli bir yer aldığını söyleyebiliriz. Kişinin sosyal ve sportif faaliyetler aracılığıyla kültür etkileşiminde bulunması, dinamik sosyal çevrelere katılımının kolaylaşması, spor aracılığıyla katıldığı ortamlarda çeşitli diyaloglarla kendini geliştirmesi ve şekillendirmesinin mümkün olduğu bilimsel olarak da kanıtlanmış bir gerçektir.

Sporun insanın kişiliği üzerine olan etkileri göz önünde bulundurulduğunda, insanların kişilik gelişimleri açısından sporun ne derece önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu yönü ile spor bireyin kendi dar dünyasından kurtularak başka ortamlarda, başka düşüncelerden kişilerle diyalog içinde bulunmasını, onlardan etkilenmesini ve onları etkilemesini sağlayarak insanların gelişiminde önemli bir yeri vardır (Küçük ve Koç, 2003).

Kişilik özellikleri açısından sporcuların performans ve başarı düzeyleri, genetik yapı ve düzenli antrenman yapmanın yanında beden ve zihin etkileşimi doğrultusunda düşünce, duygu ve zihinsel süreçlerin kontrolüne bağlıdır (Syer ve Connolly, 1998.). Çünkü spor içerisinde barındırdığı hareketler ve oyunlar sayesinde bireye duygularını ifade etme ve kendini gerçekleştirebilme imkanı vermektedir. Ayrıca bireyler spor sayesinde olumsuz güdülerini boşaltma ve onları kontrol altında tutmayı da öğrenirler (Öztürk, 1983).

Bununla birlikte, sporun kişilik gelişimine etkileri bireyin ilgilendiği spor dalı ile de bağlantılı olabilir. Spor dalının türü(içerisinde barındırdığı bir takım psikolojik özellikleri isteklendirme (bireysel mücadele, takım ruhu, yoğunlaşma vb.) nedeniyle bireyin de psikolojik ve duygusal durumunu farklı yönlerde etkileyebilir. Singer (1972)'in de ifadesiyle takım sporları işbirliği yapmayı öğretirken, bireysel sporlar kişisel disiplini geliştirir.

Buradan hareketle çalışmada takım sporcularının mizaç ve karakter yönünden genellemeler oluşturabilecek bilgilere ulaşılmaya çalışılacaktır. Çalışmanın amacı takım sporları ile uğraşan ortaokul öğrencilerinin yaptıkları spor branşlarına göre kişilik özellikleri tespit etmektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı, Osmaniye il merkezindeki ortaokulda öğrenim gören ve takım sporları ile uğraşan sporcu öğrencilerin spor branşlarına göre kişilik özellikleri arasındaki farkın incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda şu alt

problemlere yanıtlar aranacaktır. Takım sporu ile uğraşan ortaokul öğrencilerinin kişilik özellikleri ile;

- 1- Cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 2- Sınıf değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 3- Spor yaşı değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 4- Branş değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim, bireylerin yalnızca zihinsel olarak değil, aynı zamanda fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişim boyutlarıyla birlikte bir bütün olarak gelişim göstermelerini hedeflemektedir. Beden eğitimi ve spor tüm dünya ülkelerinin eğitim sistemleri içerisinde değerini korumakta ve bireysel gelişim için önemli bir rol üstlenmektedir (Kalemoğlu, 2011). Salar ve arkadaşlarının da (2012) belirttiği gibi gençlerin uyumlu bir şekilde yetiştirilebilmeleri için eğitim de öğretim kadar önemli olan duygusal ve sosyal gelişmelerine yardım edecek, doyum sağlayıcı birtakım beden eğitimi ve sportif etkinliklere de yer vermek gerekmektedir (Salar vd., 2012).

Beden eğitimi ve spor etkinlikleri bireylerin kendi yeteneklerini tanımayı, eşit koşullarda yarışmayı, yenilgiyi kabullenerek başkalarını takdir etmeyi ve kazandığında da mütevazı olabilmeyi öğretir. Bun nedenle spor, insanı çok yönlü olarak hayata hazırlamayı amaçlayan çağdaş eğitim sisteminin önemli bir aracıdır (Öztürk, 1998). Bu nedenle sporun kişilik gelişimi üzerindeki etkisi oldukça önemlidir.

Buradan hareketle sporun bireylerde kişilik gelişimi üzerine yaptığı olumlu katkılar göz önüne alındığında, bu etkinin incelenmesi yararlı görülmüştür. Bu nedenle çalışmada takım sporları ile uğraşan ortaokul öğrencilerinin kişilik özelliklerinin yaş, cinsiyet, sınıf, spor yaşı ve yapılan spor branşına göre ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışmanın ilgili spor federasyonlarına, ortaokulda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerine, antrenörlere ve takım sporları ile ilgili yapılan benzer çalışmalara ışık tutacağı düşünülmüştür.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

1. Örneklem evreni yansıtmaktadır.
2. Öğrenciler veri toplama aracını samimi, yansız ve gerçek görüşlerini yansıtacak biçimde cevaplandırmışlardır.
3. Ölçme aracı, araştırmanın amaçları doğrultusunda güvenilir bilgiler sağlayabilecek niteliktedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma Osmaniye ili ile sınırlıdır.
2. Araştırmanın verileri uygulama yapılan grup ile sınırlıdır.
3. Araştırma bulguları “Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği”nin ölçtüğü niteliklerle sınırlıdır.

BÖLÜM II

2. ALANYAZIN TARAMASI

Bu bölümde beden eğitimi ve spor ile kişilik kavramından bahsedilmiş, takım sporları ve eğitsel değeri üzerinde durulmuş ve konu alanını kapsayan ilgili çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Beden Eğitimi ve Spor Kavramı

İnsanları hem ruhen, hem fikren ve bedenen olgunlaştıran, geliştiren en az yoğunluğa karşılık en çok fayda sağlayan jimnastik, oyun ve spor faaliyetlerini içine alan beden eğitimi; jimnastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olup; bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile eğitimidir. Beden eğitimi vücudun yapı ve fonksiyonun geliştirilebilmesi, eklem ve kasların kontrolü ve dengeli bir biçimde gelişmelerini sağlayan, boş zamanları değerlendirmeyi, fizik gücü en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolünü, metotlu bir şekilde hareket etmeyi öğreten bir faaliyet sistemidir. Beden eğitimi faaliyetleri ile insanların bedenen, ruhen ve fikren gelişmesini, organizmanın bütünlüğünü zedelemeyen dengeli bir şekilde gelişmesini sağlayan, bireyi kendine ve bulunduğu topluma yararlı bir insan olarak yetiştiren bilimsel bedensel faaliyetlerine beden eğitimi denir (Açak, 2005).

Beden eğitimi "etkinlik" demektir. Vücudun yapı ve fonksiyonunu geliştirmeyi, eklem ve adalelerin kontrolü ve dengeli bir biçimde didaktik olarak gelişmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısı ile organları kontrolünü metotlu bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyet sistemidir. Oyunda ise bedensel hareket ve sportif çalışmaların tümü ile kişilerin performanslarını arttırmak ve serbest zamanlarını değerlendirmek amaçlandırmaktır. Beden eğitimi: insanın bütününe oluşturan fiziki, ruhi ve zihni vasıfların bulunduğu yaşın ve genetik potansiyelin gerektirdiği verim gücüne ulaştırması için, bedeni aktiviteler ve oyun yoluyla yapılan faaliyetlerin bütünüdür (Aracı ve Aracı, 2014).

Beden eğitimi, amaçları doğrultusunda yer alan bir takım özel bireysel etkinlikler ile bireyin kendi kendine yeterli olmasını, uygun davranışlar göstermesini, idealler edinmesini ve yönlendirilmesini sağlamaya ve korumaya çalışır (Knapp ve Leonard, 1968).

Toplam eğitim sürecinin bir parçası olan beden eğitimi, fiziksel aktiviteler yoluyla fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal olarak sağlıklı bireylerin gelişimini amaçlayan emek isteyen bir alandır (Bucher, 1983).

Kısaca beden eğitimi, bireyin beden ve ruh sağlığını korumaya beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyun, jimnastik gibi spora dönük alıştırmaya ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir (İnal, 2003).

Spor ise uğraşanları açısından yarışma kazanmaya dönük, fiziksel, zihinsel ve teknik bir çaba izleyenler açısından heyecan ve estetik duygusu kazandıran bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Erkal, 1992).

Aracı ve Aracı (2014) ise sporu, yenme ve muktedir olma gibi insanın şuur altı arzularının tatminini amaç edinen, belirli kurallar içerisinde yapılan, rekabete dayalı sosyalleştirici, bütünleştirici, fiziki, zihni ve ruhi faaliyetlerin bütünü şeklinde ifade etmişlerdir.

Çocuk ve gençler açısından spor, fiziksel gelişimin yanı sıra sosyal açıdan da önemlidir. Çocuk spor yoluyla, çevresini tanır, iletişim kurar. Kendine olan öz güveni artar, toplum içerisindeki sahip olduğu yerini sağlamlaştırır. Psikolojik açıdan ise, kendini kontrol etmeyi, bir konuda yoğunlaşabilmeyi, iradesini kullanabilmeyi, başarıya güdülenme vb. gibi pek çok olumlu gelişim gösterir. Psikomotorik açıdan çocukların sağlıklı bir şekilde gelişmeleri için, yeterli düzeyde, düzenli hareketlere ihtiyaçları vardır. Çoğu kez bu ihtiyaç, sosyal bir dürtü ile yönlendirilerek karşılanır.

Bu doğal hareket ihtiyacı genelde öncelikli olarak okul sporları tarafından karşılanır (Sevim, 2002).

Spor çocuklar için önemli olduğundan, sporda iyi olmak güçlü bir toplumsal başarıdır. Özellikle, küçük erkek çocukları, spor ve oyunları kendilerini arkadaşlarıyla karşılaştırmak için kullanırlar. Sporda başarılı olan çocuklar, yaşlıları tarafından çok daha kolayca kabul edilirler. Takım kaptanı ve grup lideri olma olasılıkları da daha yüksektir. Genellikle böyle çocuklar daha iyi toplumsal yeteneklere sahiptir. Ailelerin ve antrenörlerin birincil amacı, çocukların kendilerini değerli ve istenilir bir birey olarak duyumsasınlar diye sporda başarılı olmalarına yardımcı olmaktır (LeBlanc ve Dickson, 2005).

Ayrıca kişiler spor yoluyla bir takıma veya bir gruba dâhil olarak yalnızlık duygusundan kurtulur. Bir spor takımını destekleyerek o takımın başarı veya başarısızlıklarıyla bütünleşir ve takımın başarısını kendine yansıtır. Yalnızken coşkunluk göstermezken, grup halindeyken gösterilir. Bunun için psikiyatrisiler spor alanlarına bir tür hastane olarak bakmaktadırlar.

Sistemler üzerinde yarattığı etkiler açısından sporun nitelikleri (Ataman, 1974);

- a) Hareket Sistemlerinde; birim, hareket, esneklik
- b) Sinir Sisteminde; çabukluk, çeviklik, refleks, denge, sürat
- c) Kalp Dolaşım Sistemlerinde; devamlılık
- d) Zihin Sisteminde; karar verme ve reaksiyon
- e) Morfolojide; estetik ve fiziki mükemmellik
- f) Endokrin Sistemde; iç salgı bezlerinin dengesi ve çalışması.

2.2. Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları

Beden eğitiminin genel amacı; Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş

fertler olarak yetiştirmek, beden eğitimi ve sporu günlük yaşantımızın vazgeçilmez bir parçası haline getirmektir (Aracı, 2001, Kale ve Erşen, 2003).

Amerika Sağlık, Beden Eğitimi ve Rekreasyon Birliği (AAPHER), “Beden Eğitimi” başlıklı yayınında beden eğitimin beş önemli eğitsel amacını şu şekilde ifade etmiştir (Bucher, 1983):

1. Çocuklara, faaliyette buldukları aktivitelerde, beden eğitimi programlarında ve aynı zamanda tüm yaşamları boyunca karşılaşacakları durumlarda etkili ve becerikli bir şekilde hareket etmelerine yardımcı olmak.
2. Çocukların ve gençlerin, yaşamlarını daha anlamlı, amaçlı ve üretken hale getirebilmeleri için hareketi anlamalarını ve değerlendirebilmelerini sağlamak.
3. Harekete bağlı belli bilimsel prensipleri anlamak ve değerlendirmek.
4. İnsanların oyun ve spor aracılığıyla daha iyi ilişkiler kurmalarını sağlamak.
5. Organizmanın çeşitli sistemlerini geliştirmek ve böylece organizmanın artan taleplerini sağlıklı bir şekilde karşılamak.

Beden eğitimi ve spor, genel olarak bireylerde dört düzeyde gelişimi amaçlamaktadır. Bunlar;

1. Organik gelişim: Organik sistemler, önemli hayati organlar ve onların dolaşım, solunum, sindirim, endokrin, iskelet ve sinir sistemleri gibi ilgili yapılarıdır. Organik sistemlerin en yüksek seviyede gelişimi, kalça eklemleri ile vücudun büyük kas gruplarının güçlü bir şekilde kullanıldığı fiziksel aktivitelere bağlıdır (Williams, 1966).

Organik gelişime en çok katkıyı beden eğitimi ve spor faaliyetleri sağlamaktadır. Bu fiziksel faaliyetler yolu ile obezite, kalp-damar rahatsızlıkları, solunum ve dolaşım sisteminde meydana gelebilecek birçok rahatsızlıkların önüne geçmek mümkündür (Kalemoğlu, 2011).

2. Sinir-Kas (psiko-motor) Gelişimi: Psiko-motor becerilerin gelişimi bireyin zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimi ile ilişkilidir ve bu boyutlar birbirinden bağımsız olarak gelişmezler. Bireyin motor becerilerdeki yeteneği konusunda kendisini yeterli hissetmesi onu fiziksel etkinlik ve spora katılmada güdüleyerek, fiziksel ve psikolojik olarak uyumlu bir birey olma şansını artıracaktır (Gökmen, 1988).

Ayrıca motorsal öğrenme sinir ve kas sistemlerinin birbirleriyle uyumlu bir biçimde çalışmasına bağlıdır ve bu uyumun kurulması bireyin günlük işlerini çabuk yorulmadan, daha etkili ve verimli olarak yapmasını sağlamakta ve yorgunluk eşliğine ulaşmalarını geciktirmektedir (Bucher, 1983).

3. Zihinsel Gelişim: Beden eğitiminin bu amacı, kişilerde beden eğitimi öğrenme deneyimlerine dahil kurallar, düzenlemeler ve stratejilere ait özel bilgilerin gelişimini gerçekleştirmelidir (Humphrey, 1971).

4. Duygusal ve Sosyal Gelişim: Spor faaliyetleri aracılığıyla fertlerin sosyal bir çevre kazanmaları ve kendilerini gerçekleştirebilmeleri mümkün olmaktadır (İmamoğlu, 1992: 53). Sportif etkinlikler öğrencilerin sosyal sorumluluk almalarına, saldırgan davranışlar yerine yararlı işler yapmalarına ve zorlukları yenmelerine katkıda bulunmaktadır. Böylece öğrencilerin sorumlu birer vatandaş olma ve toplum içerisinde görevler alarak topluma daha faydalı olabilmelerine yardımcı olmaktadır (Tamer ve Pulur, 2001).

Gençlerin uyumlu bir şekilde yetiştirilebilmeleri için eğitim de öğretim kadar önemli olan duygusal ve sosyal gelişmelerine yardım edecek, doyum sağlayıcı birtakım etkinliklere de yer vermek gerekmektedir. Bu etkinliklerin bir bölümünü de beden eğitimi ve sportif etkinlikleri oluşturmaktadır (Salar vd., 2012).

2.3. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi

Beden eğitimi ve spor, insan sağlığı, karakter oluşumu, moral verimliliğinin artırılması milli yönden güçlü, ortak duygu ve davranışları yüksel bir insan varlığı ile doğrudan ilgili etkili bir eğitim faaliyetidir. Beden Eğitimi ve Spor, insanların zihni ve fikri gelişimle birlikte bedeni gelişimlerinin uyumlu olması, insanların içinde yaşadıkları toplumlarda daha sağlıklı dengeli, verimli ve daha mutlu olmalarında önemli bir rol oynar. Bunun yanında toplumların beden eğitimi ve spor faaliyetlerine atılmaları ve sonucunda da elde edecekleri başarıları yoluyla kendi ülkelerinin tanıtımını ve propagandalarını yapmaları açısından önem taşır (İnal, 2003).

Günümüzde beden eğitimi ve sporun önemini üç yönden ele almak mümkündür.

1. Sağlık açısından önemi: Yaşam grafiği içinde birçok insan ekonomik hayatını bedensel gücü ile kazandığı gibi birçok insanda zihinsel gücü ile kazanmaktadır. Bu iki tür insan hayatı içinde beden eğitimi aynı derecede geçerli ve önemlidir. Aynı zamanda beden eğitimi zihinsel, bedensel fonksiyonların gelişmesinde en önemli araçtır (Çöndü, 1999).

Sistemli ve programlı bir şekilde uygulanan bedensel etkinliklerin ardından kişinin bedensel birtakım rahatsızlıklarıyla ilgili algılamasını olumlu yönde değişmesi ve buna paralel olarak kendisini fiziksel açıdan iyi ve sağlıklı hissetmesi, fiziksel iyilik haline yönelik etkinin işaretidir. Düzenli olarak yapılan spor sadece fiziksel değil, psikolojik bir takım değişkenlere de yol açmaktadır (İkizler, 2002).

2. Estetik önemi: Bugün her insanın güzel bir vücut görünüşüne ihtiyacı vardır. Bu durum ayrıca bayanlar arasında daha yaygın bir ihtiyaç olmuştur. Erkeklerde de bu duygu küçümsenmeyecek kadar ileridir. Ayrıca insan vücudunun oranlı ve düzenli gelişimi her dönemde birçok sanata konu olmuştur (Çöndü, 1999).

3. Felsefi ve pedagojik önemi: Kişiyi toplumsal yönden geliştirmek için ruhsal, bedensel ve zihinsel çalışmalar birbirine bağlı ve paralel olarak ele alınmalı ve asla yarı ayrı düşünülmemesi gerekir (Çöndü,1999).

Bir eğitim şekli olarak sporu fiziki ve ruhi bir eğitim olarak düşünürsek spor ile eğitimin özdeş olduğunu belirtebiliriz. Eğitim, genel anlamı ile yetişkin nesiller tarafından sosyal hayata hazır olmayan nesiller üzerinde uygulanan bir işlemdir. Eğitim eğitimden faydalananların sosyal tabakalaşma piramidinde yukarı doğru hareketlilik kazanmaları ile elde edecekleri sosyal statü sayesinde meslek sahibi olmalarına da zemin hazırlamaktadır. Eğitim, bilgi, davranış ve kabiliyetlerin geliştirilmesi ve kazandırılması için uygulanan sürekli faaliyetler dizisidir. Toplum hayatını bu derece geniş kapsayan eğitim gibi bir disiplinin bir sistem içinde sosyal hayatta oynadığı rol büyüktür. Bu bakımdan sporu ve sportif faaliyetleri eğitim kapsamı içinde düşünmekteyiz (Erkal, 1992).

Eğitim sporun en önemli boyutlarından birisidir. Spor bu boyutuyla ele alındığında iki şekilde değerlendirilmesi gerekir: spor için eğitim ve eğitim için spor. Spor için eğitimde spor, amaçtır ve sporun üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi için eğitimden yararlanır. Sporcu eğitimi, antrenör eğitimi, seyirci eğitimi, hakem ve spor yöneticilerinin eğitimi söz konusudur. Bu amaçla eğitim sporun hizmetindedir. Eğitim için sporda ise spor, eğitimin hedeflerine ulaşılması için kullanılan araçlardan sadece bir tanesi ama belki de en eğlencelisi ve doğru kullanıldığında en etkilisidir (Öztürk, 1998).

Bununla birlikte Aracı (2006), sporun kişisel, toplumsal ve ekonomik yönden önemlerini şu şekilde belirtmiştir;

Kişisel Yönden Sporun Önemi

- a) Günlük işlerini ve yaşayışlarını en verimli şekilde yürütebilecek kuvvet, çeviklik, elastikiyet, çabukluk ve dayanıklılık sağlar.
- b) İyi bir moral ölçüleri içerisinde gelişmiş kemik, kas yapısı ve iyi duruş alışkanlığı kazandırır.

- c) Hastalıklara karşı dayanıklılık sağlar.
- d) Oyun, folklor, halk dansları, mahalli ve milli oyunlar, ritmik faaliyetlerle ilgili beceri ve yetenekler kazandırır.
- e) Bedensel etkinlikler aracılığıyla geçerli sağlıklı, yaşam davranış nitelikleri kazandırır.
- f) Kültürel zevk, duyarlılık sağlar.
- g) Serbest zamanları değerlendirme davranış ve becerileri kazandırır.

Toplumsal Yönden Sporun Önemi

- a) Liderlik, hoşgörü, arkadaşlık, iyiyi, doğruyu ve güzeli takdir etme gibi nitelikler kazandırır.
- b) Kendini kontrol etmeyi, başkalarına ve kurallara saygıyı öğretir.
- c) Olumlu ve sağlıklı yasama alışkanlıkları kazandırır.
- d) Ölçülü ve planlı bir şekilde çalışmayı ve dinlenmeyi öğretir.
- e) Yeni bir gün ve faaliyete istekli ve kuvvetli başlamayı sağlar.
- f) Toplumsal sorumluluğu geliştirir.
- g) Birlikte olma, birlikte iş yapma ve bireyin toplumda kendisini belirlemesine olanak sağlar.

Ekonomik Yönden Sporun Önemi

- a) Ferdin günlük işlerini ve yaşayışını en verimli şekilde yürütebilmesini sağlar.
- b) Yapıcı ve üretici yetenekleri geliştirir.
- c) İş, görev ve meslek sorumluluğu kazandırır.
- d) Ekonomik düzenin getirdiği düşünce, davranış, bilgi ve becerilerin bireylere aktarılmasını sağlar.
- e) Bilgi alanında ihtisaslaşmayı ve yaratıcılık gücünü geliştirir.
- f) İş gücünü artırır.

2.4.Takım Sporları ve Eğitsel Değerleri

Takım sporlarında başarıya ulaşmak için sporcuların özel yeteneklerinin yanında kişisel özelliklerinin de bilinmesi ve ona göre sporcu yönlendirilerek takım için daha faydalı olması sağlanabilir (Tosunoğlu, 2008).

Basketbol: Basketbol bünyesindeki fiziki, eğitsel, psikolojik ve sosyal değerleri ile insanların eğitimde büyük rol oynar. Dayanıklılık, kuvvet, sürat, beceri ve hareketlilik gibi fizik gücü özelliklerini, çocuk ve gençlik çağlarından başlayarak amaçlı çalışmalarla istenen bir biçimde geliştirici ve yetişkinlik çağında da pekiştirerek üstün bir düzeye getirir. Teknik ve taktik elementlerin oyun içerisinde ani ve değişen pozisyonlarda uygulama zorunluluğu, koordinasyon, reaksiyon gibi özelliklerin gelişmesinde de büyük bir etkidir. Aynı zamanda organizmanın genel olarak kuvvetlendirilmesi, bedeni bozuklukları gidermede yarar sağlayacak ve sağlam bir organizma yaratacaktır (Aracı, 2006; Sevim, 2002).

Oyun içerisinde sporcuların kişilik özellikleri kolayca saptanır ve öngörülen eğitici tedbirler zamanında alınabilir. Sporcular, amaca uygun çalışmalarla bilinçli bir disiplin, kolektif düşünce ve uygulama düzeyine getirilebilir ve takım disiplini içerisinde kendi kendine iş yapabilme düzeyine eriştirilirler. Basketbolun oyun niteliği her cins ve yaşa uygun olduğundan, bireyin kişilik eğitimi üzerinde çok olumlu bir etkisi vardır. Mücadele isteği, cesaret, bütünlük, işbirliği, doğruluk, kendine güven gibi özellikler içerir. Bireyin psikolojik ve sosyal davranışlarını olumlu yönde etkileyerek toplum için yararlı bir kişilik kazandırır. Basketbol oyunu; saymakla bitmeyen bu değerleri ile okulumuz ve kulüplerimizde çocuklar, gençler ve yetişkinler için vazgeçilmez bir spor dalıdır (Sevim, 2002).

Voleybol: Oyunun temel amacı rakip sahada topu öldürmek, başka bir ifadeyle topun rakip saha ile temasını sağlamaktır. Bu amaç için belli teknikler ön planı çıkmaktadır; ön hatta smaç ve blok ile arka hattın gerisinden atılan servisler. Her ne kadar servis atışı, belli bir dönem sadece oyunu başlatan bir teknik olarak düşünülse de daha sonraları servis tekniğinin önemiyle stratejisi üzerinde çok

düşünölmüş atış acıları, atılacak bölgeler, karşılayacak oyuncuların özellikleri gibi unsurlar ön plana çıkmıştır (Eralp ve Çotuk, 2005).

Teknik ve taktik zeka istenen pozisyonları ile yardımlaşmayı, birlikte hareket edebilmeyi ve paylaşımcılığı kazandıran bir oyundur. Kişide güven ve cesaret duygusunu geliştirmeye yardımcı olur. Ayrıca kişiyi planlı, programlı ve disiplinli bir çalışma içine iterek doğru karar verebilme duygusunu geliştirir. Voleybol oyunu ile sosyalleşmeye adım atmış olan birey kendine kişilik kazanmada büyük bir şans vermiş olacaktır (Aracı, 2006).

Hentbol: Oynaması kolay olduğu kadar belirgin psikolojik, sosyal, fiziki ve pedagojik değerleriyle gençliğin en çok sevdiği oyunlardandır. Motorik özelliklerin ve merkezi sinir sisteminin gelişimi için hentbol antrenmanı en uygun ve en kuvvetli uyarıcıdır. Organizmanın genel olarak kuvvetlendirilmesi, duruş bozukluklarına karşı etkin bir tedbirdir. Bunda da hentbol oyununun büyük rolü vardır. Sağlığımızın düzeltilmesinin yanı sıra, hentbol diğer spor dalları için de iyi bir tamamlayıcı spor türüdür. Sporunun kişilik ve moral özellikleri hentbol oyununda çok iyi tanınabilir. Gerekli eğitici tedbirler zamanında alınabilir. Hentbol oyunu sporcunun kolektif düşünme ve hareket etme alışkanlıklarını en iyi şekilde geliştirir. Her sportif oyunda olduğu gibi öğrencilerin bağımsız hareket etme yeteneği geliştirilir. Hentbol kişilik eğitimi üzerinde büyük etkinlik gösterir ve özellikle irade gücü, cesaret, azim, dürüstlük gibi özellikleri geliştirir (Sevim, 1997).

Futbol: Bir oyun, bir eğlence olarak ortaya çıktığı günden bu yana kadar, çok geniş kitleler üzerindeki etkisi ve çekiciliği sayesinde, sürekli değişim ve gelişim içerisinde olmuştur. Bu oyunun pahalı malzemeye, özel bir gereksinimi yoktur, düzenlemesi çok kolaydır, herhangi bir saha üzerinde, gerekirse çıplak ayak ile oynanabilmesi nedeniyle kitleler üzerindeki çekiciliği diğer sporlara göre daha fazla olmuştur. Bu çekicilik onun gelişiminin temel etkenidir. Son yıllarda ‘spor’ çerçevesi içerisinde kalmakla birlikte, bilimin katkıları yanı sıra teknik-taktik ve oyun anlayışında da önemli gelişmeler kaydetmiştir. Çok zengin olanakları ve hayat edilen karakteri sayesinde futbol, gençler üzerinde güçlü bir çekiciliğe sahiptir (Karatosun, 2000).

2.5. Kişilik Kavramı ve Temel Özellikleri

Cüceloğlu (1993) kişiliği, bireyin iç ve dış çevresiyle kurduğu, diğer bireylerden ayırt edici, tutarı ve yapılaşmış bir davranış biçimi olarak tanımlamıştır. Kişilik, bir insanın duyuş, düşünüş, davranış biçimlerini etkileyen etmenlerin kendine özgü görüntüsüdür. Devamlı olarak içten ve dıştan gelen uyarıcıların etkisi altında olan kişilik, bireyin biyolojik ve psikolojik, kalıtsal ve edinilmiş bütün yeteneklerini, güdülerini, duygularını, isteklerini, alışkanlıklarını ve bütün davranışlarını içine alır. Kısaca, kişiliğin oluşmasında insanın doğuştan gelen özellikleri ve içinde yer aldığı çevrenin etkisini bir arada görmek mümkündür. Buradan, çevrenin etkisini dikkate alarak, kişiliğin sadece bireye özgü özellikleri değil, belirli ölçüde içinde yaşanılan insan topluluğunun, belirli ölçüde de tüm insanlarda ortak bazı özellikleri yansıttığı sonucu çıkartılabilir (Tınar, 1999).

Çetinöz'e (2005) göre kişilik bir insanın bütün ilgilerinin, tutumlarının, davranışlarının, yeteneklerinin, konuşma tarzının, dış görünüşünü ve çevresine uyum gösteriş biçiminin özelliklerini içeren bir kavramdır. İnsana ilişkin bir özellik, o insanı anlamada, tanımada insanlara ipuçları verebilmektedir. Onun belleği, dış görünüşü, direnme süresi, sesi, konuşma tarzı, mimikleri, tepki hızı, insanlara, tabiata ya da makinelere karşı ilgi duyması, sporculuğu vb. özelliklerin hepsi o insanı betimlemede önemlidir.

Bireyi diğer kişilerden ayıran, bireye özgü ve tutarlı olarak gösterilen davranış özelliklerinin kişiliği oluşturduğu kabul edilmektedir (Erden ve Akman, 2005). Buna göre kişilik (Yüksel, 2006);

1. Kişilik özel, çevrenin ortaya çıkardığı bir olgudur. Özel çevre, içinde bulunulan grup, eğitim çevresi, medya vb. olabilir.
2. Kişiliğin biyolojik, fizyolojik ve sosyal çevreden gelen özelliklerin bir bileşkesidir.
3. Kişilik bireysel dengenin bir ürünüdür. Bazı zamanlar dengesiz olması da mümkündür. O zaman psikolojik rahatsızlıklar ortaya çıkar.

4. Kişilik belirli zaman dilimleri içinde gösterilen davranışların bir bütünüdür. Kişilik davranışları yönlendirir ve yönetir. İnsan, kişiliğe ve çevrenin beklentisine göre davranır. Eğer birey, kişiliğe uygun davranmaz ise kişilik çatışması ortaya çıkar, bu durum da dengenin bozulmasına neden olur.

Doğuştan getirilen fiziksel özelliklerin ise insan psikolojisini nasıl ve ne derece etkilediği henüz yeteri kadar açıklık kazanmamıştır. Ancak günlük gözlemler ve bazı araştırma sonuçları böyle bir etkinin de var olduğunu göstermektedir (Güler, 2005).

Kişiliğin ne olduğu hakkında kabul edilen genel bir tanım olmadığı gibi, değişik kapsamda kişilik özelliklerini ölçmek için yüzlerce kişilik ölçeği bulunmaktadır (Yelboğa, 2006). Hough ve Öneş (2001), bu ölçeklerin pek çoğunun farklı isimler altında aynı boyutu ölçerlerken, bazılarının ise aynı isim altında farklı boyutları ölçmekte olduklarını belirtmiştir.

2.6. Kişilik Gelişimi ve Spor

Bireyler içinde yaşadıkları toplumu tüm öğeleriyle kabul ederek, toplumsallaşırken, toplumun kendine sunduğu kurallar çerçevesinde de kişiliklerini bulurlar. Kişiliğin gelişimi, önemli ölçüde bireyi saran toplumsal çevreyle belirlenmekte, toplumsal çevrenin koyduğu sınırlar içerisinde kesinleşmektedir. İnsanın kendini kanıtlamada kullanacağı iş alanı, zorunlu kurallarıyla kişiliğin özgürce gelişimini engellerken, spor ve diğer aktif etkinlikler, kişiye baskıdan uzak, sınırsız bir alan sunmaktadır. Alanın sınırsızlığı, kişinin iş alanı dışındaki uğraşlar konusunda beğenisine dayalı seçme şansını artırırken, sınırlamalarla çevrili iş modelinden farklı, karışmaya kapalı bir model içinde kendini tanıma, kanıtlama ve daha özgür bir ortamda kişiliğini yakalama şansını elde etmesine de yardımcı olacaktır (Tosunoğlu, 2008).

Sporcuların kişilik özellikleri incelendiğinde, birbirlerine benzedikleri ve bir grup olarak normalden çok büyük bir farklılık göstermedikleri saptanmaktadır. Bulunan fark herhangi bir özel niteliğin olup olmaması tarzında değil de, derece farkı

olarak ortaya çıkmaktadır. Bugün yarışma halindeki toplumlarda, atletlerde görülen hırs ve enerji, atlet olmayan kimselerde de vardır, ancak onlarınki değişik alanlara kaymıştır (Özbaydar, 1983).

Birey sportif etkinliklerde hem özgürlüğü tadar, hem de başkalarının özgürlüklerine saygılı olmayı, bir başka deyişle kendini kontrol etmeyi öğrenir. Sporda uygulanan otokontrolün kendisi spordur. İsteğe bağlı özgür organizma ile düşünce arasındaki bu gerçek etkileşim sporda oyuna dönüşür (Tosunoğlu, 2008).

Kişinin sorumluluklarını üstlenebilme alışkanlığını kazanmasında bağımsız, güvenli bir kişilik geliştirmesinde sportif etkinliklerin tartışılmayacak derecede önemli katkıları vardır (Demirpolat, 1988).

2.7. İlgili Araştırmalar

Tosunoğlu (2008) “Ortaöğretimde Okuyan Takım Sporları İle Uğraşan Sporcu Öğrencilerin Spor Branşlarına Göre Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi” isimli çalışmasına Tokat il merkezinde ortaöğretimde okuyan 113 kız, 218 erkek sporcu olmak üzere toplam 331 sporcuyla dahil etmiştir. Çalışma sonucunda kız sporcuların erkek sporculara göre daha nevroitik eğilimler gösterdiği tespit edilmiştir. Voleybolcu sporcu öğrencilerin diğer branşlardaki sporculardan psikotik değerleri daha düşük çıkmıştır. Branşlara göre nevroitik değerlerde ise en yüksek ortalamanın futbol branşıyla uğraşan sporcularda olduğu görülmüştür. Ayrıca branşların kendi içinde cinsiyete göre karşılaştırılmış ve basketbolcu kızların nevroitik puan ortalamaları, basketbol oynayan erkeklere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Voleybol branşında ise erkek sporcuların psikotik değerlerinin ise kız voleybolculardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Hentbol branşında ise kız sporcuların psikotik değerleri erkek hentbolculardan daha yüksek çıkmıştır.

Tatar ve arkadaşları (2003) “C.B.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Spor Branşlarına Göre Kişilik Özellikleri Profillerinin Oluşturulması” isimli çalışmalarında, futbolcuların diğer gruplardaki sporculara nazaran daha yumuşak başlı-geçimli, özdenetimleri daha yüksek buna karşın futbolcuların

basketbol, voleybol ve hentbol oynayanlardan duygusal olarak daha tutarlı oldukları saptanmıştır. Ayrıca, futbolcuların, basketbol, voleybol ve hentbol oyuncularından daha uzlaşmacı oldukları, basketbol, voleybol ve hentbolcuların futbolculardan endişeye daha yakın oldukları ve futbolcuların diğer takım sporcularından daha duyarlı oldukları tespit edilmiştir.

Redman ve arkadaşları (2002) tarafından yapılan çalışmada kadınların nörotizm puanlarının erkeklere göre önemli derecede yüksek olduğu ve erkeklerin kadınlara göre daha dışadönük özellik gösterdiği tespit edilmiştir.

Koruç ve Bayar (1992) “Hentbolcu, Voleybolcu, Atlet ve Taekwondocuların Kişilik Örüntüleri Üzerine Bir Araştırma” isimli çalışmalarında, kadın voleybolcuların dışadönük, macerayı seven, risk alabilme özelliği yüksek bireyler olduklarını gösterirken, spor yapmayan bireylere göre daha katı değerlendirme yargılarının ve sınırlı ilgilerinin olduğu tespit edilmiştir. Kadın voleybolcu ile atletler karşılaştırıldığında voleybolcuların daha dışa dönük, risk alma eğilimi daha yüksek, atletlere göre daha katı yargılı, katı kuralcı ve daha sınırlı ilgilerinin olduğu saptanmıştır. Yine voleybolcu kadınlar ile taekwondocu kadınlar karşılaştırıldığında dışadönük, macerayı seven, risk alabilme özelliği yüksek bireyler oldukları görülürken, spor yapmayan bireylere göre daha katı değerlendirme yargıları, katı kuralcılıkları ve sınırlı ilgilerinin olduğu görülmüştür.

Hasıl ve Erden (1992) gerçekleştirdiği “Basketbol ve Voleybol Sporu Yapan İki Grubun Kişilik ve Sosyo-Ekonomik Özelliklerinin Karşılaştırılması” isimli çalışmada, anksiyete, agresivite ve dışadönüklük özellikleri açısından voleybolcular ve basketbolcular arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bu bağlamda, basketbolcuların daha agresif ve dışadönük olduğu saptanırken, voleybolcuların daha itaatkar ve içedönük kişilik özelliğine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tiryaki ve Eğlenoğlu (1991) tarafından yapılan çalışmada basketbol oyuncularının kişilik özellikleri Eysenck Kişilik Envanterine göre incelenmiştir. 17-25 yaş aralığında 48 basketbol oyuncu ile yapılan çalışmada forvet, pivot ve oyun

kurucularının kişilik özellikleri karşılaştırılmış ve anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Erdoğan'ın 1990 yılında yaptığı "Voleybolcularda Şahsiyet Bozuklukları ve Bazı Davranış Özelliklerinin Karşılaştırılması" isimli çalışmasında kadın voleybolcuların erkek voleybolculara göre daha dışadönük, sıcakkanlı, sevecen, inatçı, kendine güvenen, gruba bağımlı ve samimi oldukları tespit edilmiştir.

Ellison ve Freischlag (1975) tarafından yapılan çalışmada ise basketbol, beyzbol, futbol ve atletizm (atma, atlama, kısa mesafe ve mesafe koşucuları) branşları ile sporcu olmayan 84 öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. Kendine yeterlik, içedönüklük, dışadönüklük, nörotik eğilimler ve güven değişkenleri açısından sporcu olan ve olmayan öğrenciler arasında önemli bir fark bulunamamıştır.

Wendt ve Patterson (1974) tarafından yapılan çalışmada 21 takım oyuncusu ve 21 bireysel spor ile uğraşan sporcuların kişilik özellikleri incelenmiş ve önemli bir farklılık tespit edilememiştir.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, verilerin toplanması ile verilerin analiz edilmesi hakkında bilgiler verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2007).

Araştırma için gerekli veriler anket yöntemi yoluyla toplanmıştır. Bu yöntemle takım sporları ile uğraşan ortaokul öğrencilerinin kişilik özellikleri ile kişilik özelliklerinin yaş, cinsiyet, sınıf, spor yaşı ve spor branşları değişkenleri açısından farklılıkları incelenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Türkiye’de 2013-2014 eğitim-öğretim yılında ortaokulda öğrenimine devam eden ve takım sporları ile uğraşan öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleme, basit seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Basit seçkisiz örnekleme, oluşturulan evren listesinden örnekleme birimlerinin seçkisiz olarak seçilmesidir (Büyüköztürk, 2007). Buna göre araştırmanın örneklemini Osmaniye ilinde 2013-2014 eğitim-öğretim yılında ortaokulda öğrenim gören ve takım sporlarıyla uğraşan 429 lisanslı sporcu oluşturmuştur.

Araştırma örnekleminin “yaş, cinsiyet, sınıf, spor yaşı ve branş” değişkenlerine göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Örnekleminin Bağımsız Değişkenlere Göre Dağılımı

Yaş	Frekans (f)	Yüzde (%)
11	54	10,9
12	134	27,0
13	138	27,8
14	98	19,7
15	5	1,0
Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kız	190	38,2
Erkek	239	48,1
Sınıf	Frekans (f)	Yüzde (%)
5. Sınıf	132	26,6
6. Sınıf	118	23,7
7. Sınıf	138	27,8
8. Sınıf	41	8,2
Spor Yaşı	Frekans (f)	Yüzde (%)
1 yıldan az	93	18,7
1-3 yıl	303	61,0
4-7 yıl	33	6,6
Branş	Frekans (f)	Yüzde (%)
Futbol	129	26,0
Hentbol	110	22,1
Basketbol	109	21,9
Voleybol	81	16,3
TOPLAM	429	100

Araştırma örneklemini 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Osmaniye ilinde ortaokulda öğrenim gören ve takım sporları ile uğraşan sporcu öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmaya 190 kız (%38.2) ve 239 (%48.1) erkek olmak üzere toplam 429 ortaokul öğrencisi katılmıştır.

Araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin 54'ü (%10.9) 11 yaşında, 134'ü (%27) 12 yaşında, 138'i (%27.8) 13 yaşında, 98'i (%19.7) 14 yaşında ve yalnızca 5'i (%1) 15 yaşındadır.

Öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf düzeyi açısından örnekleme bakıldığında 132'sinin (%26.6) 5. sınıfta, 118'inin (%23.7) 6. sınıfta, 138'inin (%27.8) 7. sınıfta ve 41'inin (%8.2) 8. sınıfta olduğu görülmüştür.

Araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin 93'ünün (%18.7) 1 yıldan az bir zamandır lisanslı olarak spor yaptığı, 303'ünün (%61) 1-3 yıldır, 33'ünün de (%6.6) 4-7 yıldır lisanslı olarak spor yaptığı tespit edilmiştir.

Öğrencilerin lisanslı olarak uğraştıkları spor branşlarına bakıldığında, öğrencilerin 129'unun (%26.0) branşının futbol, 110'unun (%22.1) hentbol, 109'unun (%21.9) basketbol ve 81'inin (%16.3) branşının voleybol olduğu görülmüştür.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli veriler kişisel bilgi formu ile Gençöz ve Öncül (2012) tarafından geliştirilen “Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği” yoluyla toplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya katılan sporcu öğrencilere ait kişisel bilgilerin belirlenmesi amacıyla hazırlanan formda yaş, cinsiyet, sınıf, spor yaşı ve hangi spor branşı ile uğraştığına ilişkin sorular sorulmuştur.

Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği: Araştırmada Gençöz ve Öncül (2012) tarafından geliştirilen “Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 45 madde ve 6 alt boyuttan [(a) Dışa dönüklük, (b) Sorumluluk, (c) Geçimlilik/uyumluluk, (d) Duygusal tutarsızlık, (e) Gelişime açıklık, (f) olumsuz değerlik] oluşan 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçekte yer alan alt boyutlar;

Dışa Dönüklük: Kişilerin girişken, konuşkan, samimi, eğlenmeyi seven ve sosyal bir yapıya sahip olmalarını ifade etmektedir (Stevens ve Ash, 2001).

Sorumluluk: Kişilerin bir hedefe dönük davranışlarındaki plan, sabır, motivasyon ve organizasyonu ifade eder (Mete, 2006).

Geçimlilik/uyumluluk: Kişilerin iyi huylu, ılımlı, işbirlikçi, yardımsever, olgun, uyumlu, esnek, kibar, hoşgörülü ve samimiyet gibi sahip olduğu özellikleri ifade eder (Somer ve di., 2002).

Duygusal Tutarsızlık: Bu boyut kişilerin genellikle endişeli, güvensiz, korumacı, gergin ve kaygılı olma durumlarını ifade eder (Mete, 2006).

Gelişime Açıklık: Kişilerin hassas, esnek, yaratıcı, kültürlü, entelektüel olma ve sanatsal düşünme gibi özellikleri içerir. Bu özelliklere sahip bireyler özellikle değişim yaşayan örgütlerde yaratıcılıkları ile oldukça fonksiyonel fayda sapları (Tatlıoğlu, 2014).

Olumsuz Değerlik: Kişilerin kendine olumsuz özellikler atfetmesini ifade etmektedir (Vatan, 2013).

Ölçekte yer alan 45 maddenin 8'i negatif ifadelerden oluşmuştur. Ölçeğin olumlu maddeleri; "Çok Uygun" ifadesinden başlayarak 5, 4, 3, 2,1 şeklinde, olumsuz maddeleri ise "Hiç uygun değil" ifadesinden başlayarak 5, 4, 3, 2, 1 şeklinde puanlanmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasında altı alt faktörün iç tutarlık katsayıları .89 ile .71 arasında değişmektedir. Alt faktörlerin kendi içindeki madde toplam test korelasyon katsayıları .32 ile .77 arasındadır. Elde edilen test-tekrar test güvenilirlik katsayıları ise alt faktörler için .71 ile .84 arasında değişmektedir.

Bu çalışma için ölçeğin güvenilirliği tekrar hesaplanmıştır. Buna göre her bir alt boyut için elde edilen Cronbach alpha güvenilirlik katsayıları; "Dışa dönüklük .71", "Sorumluluk .73", "Geçimlilik/uyumluluk .75", "Duygusal tutarsızlık .73", "Gelişime açıklık .67", "Olumsuz değerlik .71" ve ölçeğin tamamı için .79 olarak

hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre ölçeğin, isteneni gerçekleştirilmede oldukça güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir. Tablo 2’de Cronbach Alpha Güvenilirlik Katsayılarına ilişkin bilgiler yer almaktadır

Tablo 2. Cronbach Alpha Güvenilirlik Katsayıları

0.00 < α < 0.40	Ölçek güvenilir değildir
0.40 < α < 0.60	Ölçek düşük güvenilirliktedir
0.60 < α < 0.80	Ölçek oldukça güvenilirdir
0.80 < α < 1.00	Ölçek yüksek derecede güvenilirdir

3.4. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinden önce dağılımına bakılmıştır. Araştırma verilerinin normal dağılıma uyduğu Lilliefors’lu Kolmogorov-Smirnov testi ile saptanmıştır. Verilerin analizinde; öğrencilerin kişilik özelliklerinin tanımlanmasında tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma) kullanılmıştır. Veriler normal dağılıma sahip olduğundan; iki gruplu değişkenler bakımından öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek için ilişkisiz örneklem t-testi, üç veya daha fazla gruplu değişkenler bakımından anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek için ise tek yönlü varyans analizi (One-Way-Anova) uygulanmıştır. Tek yönlü varyans analizinde farklılığın belirlendiği durumlarda birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Verilerin yorumlanmasında 0.01 ve 0.05 anlamlılık düzeyi kullanılmıştır. Öğrencilerden elde edilen veriler bilgisayar paket programı SPSS 18.0 (Statistical Package for Social Sciences) kullanılarak çözümlenmiştir.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

4.1. Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde öğrencilerden elde edilen verilerin analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

Araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin temel kişilik özelliklerine ilişkin ortalamalar tablo 3’de gösterilmiştir

Tablo 3. Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ($N=429$)

	Alt Boyutlar	M	SS
TEMEL KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ	Dışa dönüklük	26.24	4.730
	Sorumluluk	26.15	3.725
	Geçimlilik/Uyumluluk	30.24	3.472
	Duygusal tutarsızlık	25.07	5.701
	Gelişime açıklık	18.07	3.284
	Olumsuz değerlik	15.26	2.925

Tablo 3’de görüldüğü gibi, araştırma grubunun temel kişilik özellikleri incelendiğinde; dışa dönüklük ($M=26.24$, $SS=4.730$), sorumluluk ($M=26.15$, $SS=3.725$), geçimlilik/uyumluluk ($M=30.24$, $SS=3.472$) alt boyutlarına ait puanların yüksek seviyede olduğu görülmüştür.

Bunun yanında duygusal tutarsızlık ($M=25.07$, $SS= 5.701$), gelişime açıklık ($M=18.07$, $SS= 3.284$), ve olumsuz değerlik ($M=15.26$, $SS= 2.925$) alt boyutlarına ait puanların ise orta seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin temel kişilik özelliklerinin cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırılmasına ilişkin analiz sonuçları tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırılmasına ait t-testi sonuçları

Boyut	Cinsiyet	N	M	SS	Sd	t	p
Dışa dönüklük	Bayan	190	26.99	4.341	427	2.945	.003**
	Erkek	239	25.65	4.946			
Sorumluluk	Bayan	190	26.08	3.977	427	-0.377	.707
	Erkek	239	26.22	3.519			
Geçimlilik	Bayan	190	30.23	3.573	427	-0.095	.925
Uyumluluk	Erkek	239	30.26	3.398			
Duygusal	Bayan	190	24.89	5.439	427	-0.575	.566
Tutarsızlık	Erkek	239	25.21	5.909			
Gelişime Açıklık	Bayan	190	17.97	3.387	427	-0.580	.562
	Erkek	239	18.15	3.204			
Olumsuz	Bayan	190	15.26	2.991	427	-0.031	.975
Değerlik	Erkek	239	15.27	2.879			

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 4 incelendiğinde, bağımsız gruplarda aritmetik ortalamalar arası farka ait t-testi sonuçlarına göre; dışa dönüklük alt boyutu açısından bayanların puan ortalamasının ($M=29.99$, $SS=4.341$) erkeklere ($M=25.65$, $SS= 4.946$) göre daha yüksek olduğu görülmüştür ($p<0.05$). Bunun yanında, diğer beş alt boyut puanlarında cinsiyet açısından anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$).

Araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin temel kişilik özelliklerinin sınıf düzeyi açısından karşılaştırılmasına ilişkin analiz sonuçları tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının sınıf değişkeni açısından karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Boyutlar	Sınıf	N	M	SS	Sd	F	p	Fark Tukey HSD
Dışa dönüklük	5	132	25.09	4.609	428	9.239	.000**	5<6, 5<8
	6	118	27.61	4.450				7<6, 7<8
	7	138	25.63	4.921				
	8	41	28.07	3.784				
Sorumluluk	5	132	26.06	3.297	428	8.550	.000**	5<8
	6	118	25.25	4.210				6<8
	7	138	26.32	3.458				7<8
	8	41	28.56	3.406				
Geçimlilik Uyumluluk	5	132	30.55	2.981	428	3.337	.190	
	6	118	29.43	4.421				
	7	138	30.43	3.061				
	8	41	31.00	2.774				
Duygusal Tutarsızlık	5	132	22.15	4.702	428	22.824	.000**	5<6, 5<7
	6	118	27.16	6.252				
	7	138	26.39	5.149				
	8	41	24.00	4.690				8<6
Gelişime Açıklık	5	132	17.93	3.424	428	4.487	.004**	6<7, 6<8
	6	118	17.32	3.317				
	7	138	18.57	2.991				
	8	41	19.02	3.259				
Olumsuz Değerlik	5	132	15.08	2.968	428	1.743	.158	
	6	118	15.05	2.821				
	7	138	15.73	3.004				
	8	41	14.92	2.925				

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 5’de ki tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre; dışa dönüklük alt boyutunda beşinci sınıf öğrencilerinin puan ortalamaları ($M=25.09$) ile altıncı ($M=27.61$) ve sekizinci sınıf öğrencilerinin puan ortalamaları ($M=28.07$) arasında

anlamli farklilikğa rastlanmiştir. Buna göre; beşinci sınıf öğrencilerinin dışa dönüklük düzeylerinin altıncı ve sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu görülmüştür. Aynı alt boyutta yedinci sınıf öğrencileri ($M=25.63$) ile altıncı ($M=27.61$) ve sekizinci sınıf öğrencilerinin puan ortalamaları ($M=28.07$) arasında da anlamli farklilikğa rastlanmıştır. Buna göre; yedinci sınıf öğrencilerinin dışa dönüklük düzeylerinin altıncı ve sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu görülmüştür.

Sorumluluk alt boyutu incelediğinde (Tablo 5), sekizinci sınıf öğrencileri ($M=28.56$) ile beşinci ($M=26.06$), altıncı ($M=25.25$) ve yedinci sınıf öğrencileri ($M=26.32$) arasında anlamli farklilikğa rastlanmıştır. Buna göre; sekizinci sınıf öğrencilerinin sorumluluk düzeylerinin diğer sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu saptanmıştır.

Duygusal tutarsızlık alt boyutuna bakıldığında (Tablo 5), beşinci sınıf öğrencilerinin puanları ($M=22.15$) ile altıncı ($M=27.16$) ve yedinci sınıf öğrencilerinin puanları ($M=26.39$) arasında anlamli farklılık tespit edilmiştir. Buna göre beşinci sınıf öğrencilerinin duygusal tutarsızlık düzeylerinin altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında, sekizinci sınıf öğrencilerinin duygusal tutarsızlık düzeyleri ($M=24.00$) ile altıncı sınıf öğrencilerinin düzeyleri ($M=27.16$) arasında da anlamli farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Buna göre; altıncı sınıf öğrencilerinin duygusal tutarsızlık düzeylerinin sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Gelişime açıklık alt boyutu incelendiğinde (Tablo 5); altıncı sınıf öğrencilerinin düzeyleri ($M=17.32$) ile yedinci ($M=18.57$) ve sekizinci sınıf öğrencilerin düzeyleri ($M=19.02$) arasında anlamli farklilikğa rastlanmıştır. Buna göre; altıncı sınıf öğrencilerinin gelişime açık olma düzeyleri, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha düşüktür.

Geçimlilik/uyumluluk ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise anlamli farklilikğa rastlanmamıştır.

Araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin temel kişilik özelliklerinin spor yaşı değişkeni açısından karşılaştırılmasına ilişkin analiz sonuçları tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının spor yaşı değişkeni açısından karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Boyutlar	Spor yaşı	N	M	SS	Sd	F	p	Fark Tukey HSD
Dışa dönüklük	1yıldan az (A)	93	25.15	4.144	428	3.319	.037*	A< B
	1-3 (B)	303	26.58	4.815				
	4-7 (C)	33	26.21	5.146				
Sorumluluk	1yıldan az (A)	93	25.91	3.628	428	1.380	.253	
	1-3 (B)	303	26.13	3.704				
	4-7 (C)	33	27.15	4.131				
Geçimlilik Uyumluluk	1yıldan az (A)	93	29.30	3.900	428	4.501	.012*	A<B
	1-3 (B)	303	30.50	3.314				
	4-7 (C)	33	30.54	3.250				
Duygusal Tutarsızlık	1yıldan az (A)	93	25.10	5.663	428	3.102	.046*	C<B
	1-3 (B)	303	25.31	5.575				
	4-7 (C)	33	22.72	6.553				
Gelişime Açıklık	1yıldan az (A)	93	18.03	3.459	428	0.168	.846	
	1-3 (B)	303	18.05	3.258				
	4-7 (C)	33	18.39	3.091				
Olumsuz Değerlik	1yıldan az (A)	93	15.77	3.611	428	2.033	.132	
	1-3 (B)	303	15.16	2.695				
	4-7 (C)	33	14.78	2.712				

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 6 incelendiğinde; dışa dönüklük alt boyutunda spor yaşına göre anlamlı farka rastlanmıştır. Buna göre, spor yaşı 1-3 yıl olan öğrencilerin dışa dönüklük puan seviyeleri ($M=26.58$), spor yaşları 1 yıldan az olan öğrencilere ($M=25.15$) göre daha yüksektir.

Temel kişilik özellikleri alt boyutunda yer alan geçimlilik/uyumluluk boyutunda anlamlı farklılığa rastlanmıştır (Tablo 6). Buna göre; spor yaşı 1 yıldan az

olan öğrencilerin geçimlilik/uyumluluk düzeyleri ($M=29.30$), spor yaşı 1-3 olan öğrencilere ($M=30.50$) göre daha düşüktür.

Duygusal tutarsızlık alt boyutu incelendiğinde, spor yaşı açısından anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Bu bulgu doğrultusunda, spor yaşı 4-7 olan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeyleri ($M=22.72$), spor yaşı 1-3 olan öğrencilere ($M=25.31$) göre daha düşüktür.

Temel kişilik özellikleri alt boyutunda yer alan sorumluluk, gelişime açıklık ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise spor yaşı açısından anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırma örneğinde yer alan öğrencilerin temel kişilik özelliklerinin branş değişkeni açısından karşılaştırılmasına ilişkin analiz sonuçları tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Temel kişilik özellikleri alt boyutlarının branş değişkeni açısından karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Boyutlar	Branş	N	M	SS	Sd	F	p	Fark Tukey HSD
Dışa dönüklük	Futbol (1)	129	22.10	3.916	428	129.802	.000**	1<2, 1<3, 1<4
	Hentbol (2)	110	25.19	3.294				2<3, 2<4
	Basketbol (3)	109	29.85	3.506				
	Voleybol(4)	81	29.43	2.559				
Sorumluluk	Futbol (1)	129	26.96	4.475	428	4.275	.005**	
	Hentbol (2)	110	25.81	3.026				
	Basketbol (3)	109	26.28	3.234				
	Voleybol(4)	81	25.19	3.662				4<1
Geçimlilik Uyumluluk	Futbol (1)	129	31.21	3.836	428	5.545	.001**	
	Hentbol (2)	110	29.62	3.466				2<1
	Basketbol (3)	109	29.71	3.311				3<1
	Voleybol(4)	81	30.27	2.715				
Duygusal Tutarsızlık	Futbol (1)	129	22.28	4.712	428	23.084	.000**	1<2, 1<3, 1<4
	Hentbol (2)	110	26.18	4.942				
	Basketbol (3)	109	27.74	5.745				
	Voleybol(4)	81	24.40	6.016				4<3
Gelişime Açıklık	Futbol (1)	129	18.10	3.359	428	2.892	.035*	
	Hentbol (2)	110	18.03	2.654				
	Basketbol (3)	109	18.67	3.576				
	Voleybol(4)	81	17.27	3.409				4<3
Olumsuz Değerlik	Futbol (1)	129	14.58	2.933	428	7.577	.000**	1<3
	Hentbol (2)	110	15.24	2.880				2<3
	Basketbol (3)	109	16.31	2.754				
	Voleybol(4)	81	14.98	2.856				4<3

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 7 incelendiğinde; spor branşı açısından tüm alt boyutlarda anlamlı farklılıklara rastlanmıştır.

Dışa dönüklük alt boyutunda, futbol ($M=22.10$) branşı ile uğraşan öğrencilerin puanlarının, hentbol ($M=25.19$), basketbol ($M=28.85$) ve voleybol branşı ($M=29.43$) ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında, hentbol branşı ($M=25.19$) ile uğraşan öğrencilerin dışa dönüklük

düzeylerinin basketbol ($M=29.85$) ve voleybol branşı ($M=29.43$) ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük seviyede olduğu görülmüştür.

Sorumluluk alt boyutunda (Tablo 7) voleybolcuların sorumluluk düzeylerinin ($M=25.19$) futbolculara göre ($M=26.96$) daha düşük seviyede olduğu belirlenmiştir.

Geçimlilik/uyumluluk alt boyutu incelendiğinde (Tablo 7), futbol branşı ($M=31.21$) ile uğraşan öğrencilerin düzeylerinin hentbol ($M=29.62$) ve basketbol ($M=29.71$) branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek seviyede olduğu görülmüştür.

Duygusal tutarsızlık alt boyutuna bakıldığında (Tablo 7), futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin ($M=22.28$), hentbol ($M=26.18$), basketbol ($M=27.74$) ve voleybol branşı ($M=24.40$) ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu, bunun yanında basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin ($M=27.74$) voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere ($M=24.40$) göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Gelişime açıklık alt boyutu incelendiğinde (Tablo 7); basketbol branşı ($M=18.67$) ile uğraşan öğrencilerin gelişime açıklık düzeylerinin voleybol branşı ($M=17.27$) ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Olumsuz değerlik alt boyutu incelendiğinde (Tablo 7), basketbol branşı ($M=16.31$) ile uğraşan öğrencilerin olumsuz değerlik düzeylerinin, hentbol ($M=15.24$), futbol ($M=14.58$) ve voleybol branşı ($M=14.98$) ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

BÖLÜM V

5.1. Tartışma

Öğrencilerin Temel Kişilik Özelliklerine İlişkin Sonuçlar

Araştırmada örnekleminde yer alan ortaokul öğrencilerinin temel kişilik özellikleri incelendiğinde; genel olarak dışadönüklük, sorumluluk ve geçimlilik/uyumluluk özelliklerinin yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bununla birlikte öğrencilerin duygusal tutarsızlık, gelişime açıklık ve olumsuz değerlik özellikleri ise orta seviyede tespit edilmiştir.

Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Temel Kişilik Özelliklerine İlişkin Sonuçlar

Öğrencilerin temel kişilik özellikleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, yalnızca dışadönüklük alt boyutu açısından kız öğrencilerin erkeklere göre daha yüksek dışadönüklük özelliği gösterdiği görülmüştür. Bununla birlikte hem kız hem de erkek öğrencilerin yüksek düzeyde dışadönüklük gösterdiği görülmüştür. Elde edilen bu bulgu öğrencilerin takım sporları ile uğraşmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Çünkü takım sporcu ile uğraşan bireyler sürekli olan kalabalık gruplar içinde bulduklarından daha sosyal ve birçok arkadaşına sahip kişiler olarak düşünülebilir. Bayar (1983) tarafından yapılan çalışmada da kadın sporcuların dışadönüklük düzeylerinin erkek sporculardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yine Koruç ve Bayar (1992) tarafından yapılan çalışmada kadın voleybolcuların dışadönük, macerayı seven, risk alabilme özelliği yüksek bireyler olduklarını gösterirken, spor yapmayan bireylere göre daha katı değerlendirme yargılarının ve sınırlı ilgilerinin olduğu tespit edilmiştir. Erdoğan (1990) tarafından yapılan çalışmada ise kadın voleybolcuların erkek voleybolculara göre daha dışadönük, sıcakkanlı, sevecen, inatçı, kendine güvenen, gruba bağımlı ve samimi oldukları tespit edilmiştir. Redman ve arkadaşları (2002) tarafından yapılan çalışmada ise kadınların nörotizm puanlarının erkeklere göre önemli derecede yüksek olduğu ve erkeklerin kadınlara göre daha dışadönük özellik gösterdiği tespit edilmiştir.

Tosunoğlu (2008) ile Ulucan ve Bahadır (2011) tarafından yapılan çalışmalarda ise kız ve erkek öğrencilerin dışadönüklük düzeylerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Bunun yanında, öğrencilerin diğer beş kişilik özelliğinde (sorumluluk, geçimlilik/uyumluluk, duygusal tutarsızlık, gelişime açıklık, olumsuz değerlik) cinsiyete bağlı olarak anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre Temel Kişilik zelliklerine İlişkin Sonuçlar

Araştırma rnekleminde yer alan öğrencilerin sınıf değişkenine göre kişilik özellikleri incelendiğinde; dışa dönüklük alt boyutunda beşinci sınıf ğrencilerinin puan ortalamaları ile altıncı ve sekizinci sınıf ğrencilerinin puan ortalamaları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Buna göre; beşinci sınıf ğrencilerinin dışa dönüklük düzeylerinin altıncı ve sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu grlmştir. Aynı alt boyutta yedinci sınıf öğrencileri ile altıncı ve sekizinci sınıf ğrencilerinin puan ortalamaları arasında da anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Buna göre; yedinci sınıf ğrencilerinin dışa dönüklük düzeylerinin altıncı ve sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu grlmştir.

Sorumluluk alt boyutunda ise sekizinci sınıf öğrencileri ile beşinci, altıncı ve yedinci sınıf öğrencileri arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Buna göre; sekizinci sınıf ğrencilerinin sorumluluk düzeylerinin diğer sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu saptanmıştır.

Duygusal tutarsızlık alt boyutuna bakıldığında, beşinci sınıf ğrencilerinin puanları ile altıncı ve yedinci sınıf ğrencilerinin puanları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Buna göre beşinci sınıf ğrencilerinin duygusal tutarsızlık düzeylerinin altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında, sekizinci sınıf ğrencilerinin duygusal tutarsızlık düzeyleri ile altıncı sınıf ğrencilerinin düzeyleri arasında da anlamlı farklılıklar

olduğu belirlenmiştir. Buna göre; altıncı sınıf ğrencilerinin duygusal tutarsızlık düzeylerinin sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu gorulmuştur.

Gelişime açıklık alt boyutu incelendiğinde, altıncı sınıf ğrencilerinin düzeyleri ile yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerin düzeyleri arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Buna göre; altıncı sınıf ğrencilerinin gelişime açık olma düzeyleri, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha duşuktur.

Geçimlilik/uyumluluk ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin Spor Yaşı Değerkenine Göre Temel Kişilik zelliklerine İlişkin Sonuçlar

Araştırma rnekleminde yer alan öğrencilerin spor yaşı değerkenine göre dışadönüklük alt boyutunda anlamlı farka rastlanmıştır. Buna göre, spor yaşı 1-3 yıl olan öğrencilerin dışa dönüklük puan seviyeleri, spor yaşları 1 yıldan az olan öğrencilere göre daha yüksektir.

Temel kişilik özellikleri alt boyutunda yer alan geçimlilik/uyumluluk boyutunda anlamlı farklılığa rastlanmıştır (Tablo 6). Buna göre; spor yaşı 1 yıldan az olan öğrencilerin geçimlilik/uyumluluk düzeyleri, spor yaşı 1-3 olan öğrencilere göre daha duşuktur.

Duygusal tutarsızlık alt boyutu incelendiğinde, spor yaşı açısından anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Bu bulgu doğrultusunda, spor yaşı 4-7 olan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeyleri, spor yaşı 1-3 olan öğrencilere göre daha duşuktur.

Temel kişilik özellikleri alt boyutunda yer alan sorumluluk, gelişime açıklık ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise spor yaşı açısından anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin Branş Değişkenine Göre Temel Kişilik Özelliklerine İlişkin Sonuçlar

Dışa dönüklük alt boyutunda, futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin puanlarının, hentbol, basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında, hentbol branşı ile uğraşan öğrencilerin dışa dönüklük düzeylerinin basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük seviyede olduğu görülmüştür.

Sorumluluk alt boyutunda (Tablo 7) voleybolcuların sorumluluk düzeylerinin futbolculara göre daha düşük seviyede olduğu belirlenmiştir.

Geçimlilik/uyumluluk alt boyutu incelendiğinde (Tablo 7), futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin düzeylerinin hentbol ve basketbol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek seviyede olduğu görülmüştür.

Duygusal tutarsızlık alt boyutuna bakıldığında (Tablo 7), futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin, hentbol, basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu, bunun yanında basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Gelişime açıklık alt boyutu incelendiğinde (Tablo 7), basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin gelişime açıklık düzeylerinin voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Olumsuz değerlik alt boyutu incelendiğinde (Tablo 7), basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin olumsuz değerlik düzeylerinin, hentbol, futbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Hasıl ve Erden (1992) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, anksiyete, agresivite ve dışadönüklük özellikleri açısından voleybolcular ve basketbolcular arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmüştür. Bu bağlamda,

basketbolcuların daha agresif ve dışadönük olduğu saptanırken, voleybolcuların daha itaatkar ve içedönük kişilik özelliğine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tatar ve arkadaşları (2003) tarafından yapılan çalışmada, futbolcuların diğer gruplardaki sporculara nazaran daha yumuşak başlı-geçimli, özdenetimleri daha yüksek buna karşın futbolcuların basketbol, voleybol ve hentbol oynayanlardan duygusal olarak daha tutarlı oldukları saptanmıştır. Ayrıca, futbolcuların, basketbol, voleybol ve hentbol oyuncularından daha uzlaşmacı oldukları, basketbol, voleybol ve hentbolcuların futbolculardan endişeye daha yakın oldukları ve futbolcuların diğer takım sporcularından daha duyarlı oldukları tespit edilmiştir.

Tosunoğlu (2008) ise çalışmasında, kız sporcuların erkek sporculara göre daha nevrotik eğilimler gösterdiği tespit edilmiştir. Voleybolcu sporcu öğrencilerin diğer branşlardaki sporculardan psikotik değerleri daha düşük çıkmıştır. Branşlara göre nevrotik değerlerde ise en yüksek ortalamanın futbol branşıyla uğraşan sporcularda olduğu görülmüştür. Ayrıca branşların kendi içinde cinsiyete göre karşılaştırılmış ve basketbolcu kızların nevrotik puan ortalamaları, basketbol oynayan erkeklere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Voleybol branşında ise erkek sporcuların psikotik değerlerinin ise kız voleybolculardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Hentbol branşında ise kız sporcuların psikotik değerleri erkek hentbolculardan daha yüksek çıkmıştır.

Ellison ve Freischlag (1975), Yazıcı (1999) ve Tosunoğlu (2008) tarafından yapılan çalışmalarda sporcuların dışadönüklük düzeylerinde yapılan branşa bağlı olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

5.2. Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak, araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin genel olarak dışadönüklük, sorumluluk ve geçimlilik/uyumluluk özelliklerinin yüksek düzeyde, duygusal tutarsızlık, gelişime açıklık ve olumsuz değerlik özellikleri ise orta seviyede tespit edilmiştir.

Ayrıca öğrencilerin temel kişilik özellikleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, yalnızca dışadönüklük alt boyutu açısından kız öğrencilerin erkeklere göre daha yüksek dışadönüklük özelliği gösterdiği görülmüştür. Bununla birlikte sorumluluk, geçimlilik/uyumluluk, duygusal tutarsızlık, gelişime açıklık, olumsuz değerlik alt boyutlarında cinsiyete bağlı olarak anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırma örnekleminde yer alan öğrencilerin sınıf değişkenine göre kişilik özellikleri incelendiğinde; dışa dönüklük, sorumluluk, duygusal tutarsızlık ve gelişime açıklık alt boyutlarında sınıf değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Geçimlilik/uyumluluk ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin spor yaşı değişkenine göre kişilik özellikleri incelendiğinde ise dışa dönüklük, geçimlilik/uyumluluk ve duygusal tutarsızlık alt boyutlarında anlamlı farklılık görülürken, sorumluluk, gelişime açıklık ve olumsuz değerlik alt boyutlarında ise spor yaşı açısından anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin yapmış oldukları spor branşı açısından ise kişilik özelliklerinin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklara rastlanmıştır.

Buna göre; futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin dışadönüklük düzeyinin hentbol, basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca hentbol branşı ile uğraşan öğrencilerin dışa dönüklük düzeylerinin de basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük seviyede olduğu görülmüştür.

Ayrıca voleybolcuların sorumluluk düzeylerinin, futbolculara göre daha düşük seviyede olduğu belirlenmiştir.

Geçimlilik/uyumluluk düzeylerinin ise futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin, hentbol ve basketbol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek seviyede olduğu görülmüştür.

Duygusal tutarsızlık boyutunda ise futbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin, hentbol, basketbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha düşük olduğu, bunun yanında basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin duygusal tutarsızlık düzeylerinin voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin, voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek gelişime açıklık düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir.

Olumsuz değerlik alt boyutunda ise basketbol branşı ile uğraşan öğrencilerin olumsuz değerlik düzeylerinin, hentbol, futbol ve voleybol branşı ile uğraşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Yapılan bu çalışma beden eğitimi öğretmenleri ve alt yapı antrenörlerinin sporcularının kişilik özelliklerini tanıması açısından önemlidir. Antrenman planlaması yapılırken sporcuların kişilik özelliklerinin de göz önüne alınması yapılan çalışmaların daha doğru ve daha verimli olması açısından beden eğitimi ve antrenörlere kaynak teşkil edebilir. Sporcuların kişilik özelliklerini tanımak antrenör ve sporcu açısından daha doğru bir iletişim kurulmasını sağlayabilir. Öğrencilerin kişilik özelliklerinin olumlu yönde gelişmesi açısından spora yönlendirilebilir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenleri de öğrencilerinin kişilik özelliklerine göre hangi spor branşına daha uygun olduğu konusunda fikir sahibi olunabilir.

Bununla birlikte ortaokulda okuyan ve takım sporları ile uğraşan sporcu öğrencilerin kişilik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla farklı örneklerde daha çok öğrenciyle yapılacak çalışmalara ihtiyaç vardır.

KAYNAKÇA

1. Aak, M. (2005). *Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı*. İstanbul: Morpa Yayınları.
2. Aracı, H. (2001). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
3. Aracı, H. (2006). *Öğretmen ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
4. Aracı, H., Aracı, Ş. (2014). *Spor Bilimleri Öğretimi*. Ankara: Grafiker.
5. Ataman, A. (1974). *Antropometri*. Ankara: Posta Matbaası.
6. Bayar, P. (1983). *Atletlerin Kişilik Özellikleri*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Ankara.
7. Bucher, C.A. (1983). *Foundations of Physical Education & Sport*. St. Louis: The C.V. Mosby Company.
8. Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
9. Cengiz, M. (2006). İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Kişilik Özellikleri İle İş Tatminleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
10. Cüceloğlu, D. (1993). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
11. Çetinöz, F. (2005). *Bireysel ve Takım Sporları Yapanların Kişilik Faktörü Analizi, Cattell'in 16 Kişilik Faktörü Envanteri İle Üst Düzey Sporcular Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.

12. öndü, A. (1999). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
13. Demirpolat, A. (1988). *Toplum ve Spor*. Ankara: Kadıoğlu Matbaası.
14. Ellison, K., Freischlag, J. (1975). *Pain Tolerance, Arousal, and Personality Relationships of Athletes and Nonathletes*, The Research Quarterly, 46 (2), 250-255.
15. Eralp, F., otuk, M.Y. (2005). *Voleybolda Temel Beceriler*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
16. Erden, M., Akman, Y. (2005). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Arkadaş Yayınları.
17. Erdoğan, Y. (1990). *Voleybolcularda Şahsiyet Bozuklukları ve Bazı Davranış Özelliklerinin Karşılaştırılması*. Ankara, Spor Bilimleri I. Ulusal Sempozyumu Bildiriler Kitabı, ss. 153.
18. Erkal, M. (1992). *Sosyolojik Açıdan Spor*. İstanbul: Kutsal Matbaası.
19. Gençöz, T., ve Öncül, Ö. (2012). *Examination of Personality Characteristics in a Turkish Sample: Development of Basic Personality Traits Inventory*. The Journal of General Psychology, 139 (3), 194-216.
20. Gökmen, H. (1988). *Gençlerin Gelişmesinde Beden Eğitiminin Rolü*. Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları, 59-68.
21. Güler, M. (2005). *Artistik Cimnastikle İlgilenen Elit Sporcuların Kişilik Yapısı*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

22. Hasıl, N., Erden, G. (1992). *Basketbol ve Voleybol Sporunu Yapan İki Grubun Kişilik ve Sosyo-Ekonomik Özelliklerinin Karşılaştırılması*, Spor Bilimleri II. Ulusal Kongresi Bildirileri, H.Ü. Spor Bilimleri ve Teknoloji Yüksekokulu Yayını, Ankara.
23. Hough, L.M., Ones, D.S. (2001). The Structure, Measurement, Validity and Use of Personality Variables in Industrial Work and Organizational Psychology. In N. Anderson, D.S. Ones, H.K. Sinangil & C. Viswesvaran (Ed.), *Handbook of Industrial Work and Organizational Psychology*. Ss. 233-277. London: SAGE Publication.
24. Humphrey, J.H. (1971). *Child Learning Through Elementary School Physical Education*. USA: Brown Company Publishers.
25. İkizler, H.C. (2002). *Spor, Sağlık ve Motivasyon*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
26. İmamoğlu, A. F. (1992). *Beden Eğitimi ve Sporun Genel Eğitim İçinde Yeri*, Eğitim. 1 (2), 51-55.
27. İnal, A.N. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
28. Kale, R., Erşen, E. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
29. Kalemoglu, Y. (2011). *Türkiye Ve İngiltere'deki İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
30. Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

31. Karatosun, H. (2000). *Çağdaş Futbol*. Isparta: Tuğra Ofset.
32. Knapp, C., Leonard, P. (1968). *Teaching Physical Education in Secondary Schools*. New York: McGraw Hill Book Co.
33. Kuruç, Z., Bayar, P. (1992). *Hentbolcu, Voleybolcu, Atlet ve Taekwondocuların Kişilik Örüntüleri Üzerine Bir Araştırma*, Spor Bilimleri II. Ulusal Kongresi Bildirileri, H.Ü. Spor Bilimleri ve Teknoloji Yüksekokulu Yayını, Ankara.
34. Küçük, V., Koç, H. (2003). *Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9, 211-221.
35. LeBlanc, J., Dickson, L. (2005). *Çocuklar ve Spor*. Çev. Deniz Ersan, Ankara: Bağırhan Yayınevi.
36. Özbaydar, S. (1983). *İnsan Davranışlarının Sınırları ve Spor Psikolojisi*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
37. Öztürk, F. (1998). *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*. Ankara. Bağırhan Yayınevi.
38. Öztürk, Ü. (1983). *Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi*, İstanbul: Kayı Yayıncılık.
39. Redman, K., Harrist, T., Mahmood, A., Sadler, S. (2002). *Neuroticism, Extraversion, Life Events And Depression*. The Cardiff Depression Study; MRC Social Genetic and Developmental Psychiatric Research Centre, Institute of Psychiatry, London ; The British Journal of Psychiatry.
40. Salar, B., Hekim, M., Tokgöz, M. (2012). *15-18 Yaş Grubu Takım ve Ferdi Spor Yapan Bireylerin Duygusal Durumlarının Karşılaştırılması*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4 (6), 123-135.

41. Sevim, Y. (1997). *Hentbol Teknik-Taktik*. Ankara: Tubitay.
42. Sevim, Y. (2002). *Basketbol Teknik-Taktik-Antrenman*. Ankara: Nobel Yayınları.
43. Singer, N.Y. (1972). *Coaching Athletics and Psychology*, U.S.: Florida.
44. Somer, O., Korkmaz, M., Tatar, A. (2002). *Beş Faktörlü Kişilik Envanterinin Geliştirilmesi-I: Ölçek ve Alt Ölçeklerinin Oluşturulması*. Türk Psikoloji Dergisi, 17 (49), 21-33.
45. Stevens, C.D., Ash, R.A. (2001). *Selecting Employees For Fit: Personality and Preferred Managerial Style*. Journal of Managerial Issues, 13 (4), 500-517.
46. Syer, J., Connolly, C. (1998). *Sporcular İçin Zihinsel Antrenman*, (Çev. Erkan, F.U.) Ankara: Bağırhan Yayinevi.
47. Tamer, K., Pulur, A. (2001). *Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Ada Matbaacılık.
48. Tatar, A., Vurgun, N., Zekioğlu, A. (2003). *C.B.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Spor Branşlarına Göre Kişilik Özellikleri Profillerinin Oluşturulması*, Ankara, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi Bildiriler Kitabı, 145-148.
49. Tatlıoğlu, K. (2014). *Üniversite Öğrencilerinin Beş Faktör Kişilik Kuramına Göre Kişilik Özellikleri Alt Boyutlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Tarih Okulu Dergisi, 7 (17), 939-971.
50. Tınar, M.Y. (1999). *Çalışma Yaşamı ve Kişilik*. Mercek Dergisi, 14.

51. Tiryaki, Ş., Eğlenoğlu, B. (1991). *Basketbol Oyuncularının Kişilik Özellikleri*. Spor Bilimleri Dergisi, 2 (3), 1-5.
52. Tosunoğlu, F. (2008). *Ortaöğretimde Okuyan Takım Sporları İle Uğraşan Sporcu Öğrencilerin Spor Branşlarına Göre Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
53. Ulucan, H., Bahadır, Z. (2011). *Haltercilerin Kişilik Özelliklerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5 (2), 175-183.
54. Wendt, D.T., Patterson, T.W. (1974). *Personality Characteristics of Women in Intercollegiate Competition*. Perceptual and Motor Skills, 38 (3), 861-862.
55. Williams, J.F. (1966). *The Principles of Physical Education*. Philadelphia: W. B. Saunders Company.
56. Yazıcı, M. (1999). *Serbest ve Greko-Romen Stil Genç Milli Takım Güreşçilerinin Kişilik Özelliklerinin Araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
57. Yelboğa, A. (2006). *Kişilik Özellikleri ve İş Performansı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. "İş,Güç" Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, 8 (2), 196-211.
58. Yüksel, O. (2006). *Davranış Bilimleri*. Ankara: Gazi Kitapevi.

Ek-1

Kişisel Bilgi Formu ve Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği

Değerli öğrenci,

Aşağıda size uyan ya da uymayan pek çok kişilik özelliği bulunmaktadır. Bu özelliklerden her birinin sizin için ne kadar uygun olduğunu ilgili yere çarpı (X) işareti koyarak belirtiniz.

Örneğin;

Kendimi biri olarak görüyorum.

Kişisel Bilgi Formu

1. Yaşınız :

2. Cinsiyetiniz : () Kız () Erkek

3. Sınıfınız : () 5. Sınıf () 6. Sınıf () 7. Sınıf () 8. Sınıf

4. Kaç yıldır lisanlı olarak bir takımda oynuyorsunuz?

() 1 yıldan az () 1-3 yıl () 4-7 yıl

5. Branşınız : () Futbol () Hentbol () Basketbol () Voleybol

Türk Kültüründe Geliştirilmiş Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği						
		Hiç uygun değil	Uygun değil	Kararsızım	Uygun	Çok uygun
1	Aceleci					
2	Yapmacık					
3	Duyarlı					
4	Konuşkan					
5	Kendine güvenen					
6	Soğuk					
7	Utangaç					
8	Paylaşımçı					
9	Geniş / rahat					
10	Cesur					
11	Agresif (Saldırgan)					
12	Çalışkan					
13	İçten pazarlıklı					
14	Girişken					
15	İyi niyetli					
16	İçten					
17	Kendinden emin					
18	Huysuz					
19	Yardımsız					
20	Kabiliyetli					
21	Üşengeç					
22	Sorumsuz					
23	Sevecen					
24	Pasif					
25	Disiplinli					
26	Açgözlü					
27	Sinirli					
28	Canayakın					
29	Kızgın					
30	Sabit fikirli					
31	Görgüsüz					
32	Durgun					
33	Kaygılı					
34	Terbiyesiz					
35	Sabırsız					
36	Yaratıcı (Üretken)					
37	Kaprisli					
38	İçine kapanık					
39	Çekingen					
40	Alıngan					
41	Hoşgörülü					
42	Düzenli					
43	Titiz					
44	Tedbirli					
45	Azimli					

Ek-2

Osmaniye Milli Eğitim Müdürlüğünün Araştırma İzin Belgesi

T.C.
OSMANİYE VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 33217192/300/5830307

28/11/2014

Konu: Araştırma İzni

VALİLİK MAKAMINA

İlgi: Mehmet Ali DALKIRAN' ın 17/11/2014 tarihli dilekçesi.

Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalında yüksek lisans yapan Mehmet Ali DALKIRAN' ın ilgi dilekçesine istinaden, ilimiz merkezinde bulunan listesi ekte sunulan Ortaokullarda öğrenim gören ve "**Takım Spor (Futbol, Hentbol, Basketbol, Voleybol) ile Uğraşan Sporcu Öğrencilerin Spor Branşlarına Göre Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi**" konulu Yüksek Lisans çalışması kapsamındaki anketi ilimiz Eğitimi Araştırma ve Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş olup, mezkur Yüksek Lisans çalışması kapsamındaki anketinin yapılması Müdürlüğümüzce uygun mütalaa edilmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Ramazan ÇELİK
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
28/11/2014

Dr.M.H.Nail ANLAR
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER

1-Dosya (1 adet)

Adnan Menderes Mah. Yeni Vilayet Kon.
L-M Blok 80010 OSMANİYE
Elektronik Ağ: www.osmaniye@meb.gov.tr
e-posta: temelegitim80@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için:M. SÜNBÜL Şb.Müd.
Tel:(0328)8261783-84
Faks: (0 328)8250330

Ek-3**Uygulama Yapılacak Ortaokullar**

- Gazi Mustafa Kemal Ortaokulu
- 75. Yıl Ortaokulu
- Cebeli Bereket Ortaokulu
- Şehit Yasemin Tekin Ortaokulu
- Mimar Sinan Ortaokulu
- Merkez İmam Hatip Ortaokulu
- Namık Kemal Ortaokulu
- Mareşal Fevzi Çakmak Ortaokulu
- Osmaniye Ortaokulu
- Cumhuriyet Ortaokulu
- Saim Bey Ortaokulu
- Atatürk Ortaokulu

EK:4**Özgeçmiş****Kimlik Bilgileri**

Adı Soyadı : Mehmet Ali Dalkıran

Doğum Yeri : Andırın

Doğum Yılı : 1981

Eğitim Durumu (Okul adı ve Mezuniyet yılı)

Lise : Kadirli Ticaret Meslek Lisesi

Lisans : Aksaray Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu
Antrenörlük Eğitimi 2004-2008

Yüksek Lisans : Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve
Spor A.B.D. 2009-2014

Haberleşme Bilgileri

Adres : Dervişpaşa Mah. Sütçü İmam Cad.No:45 Kadirli/OSMANİYE

Telefon : 541 789 46 68

E-Posta : memoli_4668@hotmail.com